

Tips om inclusief te werk te gaan voor STEM-begeleiders

Train de begeleider

- Omgaan met diversiteit is niet vanzelfsprekend en het is belangrijk om begeleiders hiervan bewust te maken. Overtuig de begeleider ervan om hier aandacht aan te besteden en kennis te maken met de leefwereld van de doelgroep. Geef hen deze tips ook zelf mee!

Begrijpbaarheid

- Zorg zoveel mogelijk voor **visuele ondersteuning** (handelingen voordoen, vakjargon uitleggen, pictogrammen gebruiken in geschreven taal, ...). *Bvb: solderen voordoen en intussen benoemen, materiaal in handen nemen waarover je spreekt, pictogrammen gebruiken.*
- Zorg voor **voldoende diversiteit in beeldmateriaal en thema's**, zodat alle bevolkingsgroepen zich aangesproken voelen (herkenbaarheid/representatie).

Bvb: Fietsen, carnaval of sinterklaas zijn geen vanzelfsprekendheden in alle culturen. Mik op andere culturen en voorzie zeker ook thema's die hen specifiek aanspreken. Doe dit cocreatief door je doelgroep te leren kennen en te bevragen.

Bvb: Vermijd een stereotiepe inkleding, zoals bijvoorbeeld een verstrooide professor. Wetenschappers zijn niet altijd grijsharige, blanke mannen. Toon aan dat gesluierde, gekleurde vrouwen evengoed wetenschapper kunnen zijn.

- Wees **taalbewust**, let erop dat je stereotiepen doorbreekt met betrekking tot gender of culturele diversiteit.

Bvb: Bij een activiteit T-shirts bedrukken zeg je niet: "Je zal je mama moeten vragen om dit te strijken", maar wel: "Vraag iemand thuis om je te helpen strijken".

Bvb: Bij timmeren tegen een jongen: zeg niet "Wat ben jij stoer en sterk, een echte man!", maar "Jij kan heel goed mikken, je slaat de nagel er mooi recht in!".

- Wees duidelijk en gebruik **korte, krachtige taal**, zowel geschreven als gesproken.

Bvb: Zeg liever "Ik weet het niet" in plaats van "Kweenie".

- Spreek in **korte en actieve zinnen**. Lange zinnen met hulpwerkwoorden (kunnen, moeten, ...) en passieve zinnen zijn moeilijker te begrijpen. Beter gebruik je korte zinnen met één kernboodschap, zodat je gesprekspartner tijd heeft om na te denken en te antwoorden.

Bvb: Zeg liever "Mijn vriend koopt het boek" dan "Het boek wordt door mijn vriend gekocht".

- **Spreek grammaticaal correct**. Je leert een nieuwe taal door te luisteren en kopiëren. Een anderstalige die correcte zinsconstructies hoort, kan ze later als voorbeeld gebruiken. Een juiste zin is ook altijd respectvoller.

Bvb: Zeg "Ga je op vakantie?" en niet "Jij vakantie nemen?"

- **Wees verwelkomend en warm** (gebruik toegankelijke taal).

Bvb: "Ik zie dat je enthousiast bent, maar probeer ook anderen te laten meedenken", in plaats van "Ik wil nu dat jij zwijgt, je geeft anderen niet de kans om te antwoorden".

Tips om inclusief te werk te gaan voor STEM-begeleiders

Zorg voor een proefmoment

- Een moment waarmee je jongeren en hun ouders “warm” maakt voor STEM. Zo ontdekken ze of STEM iets voor hen is, en gaan ze voorbij aan vooroordelen. Eens er engagement aanwezig is, kan je opnieuw inzetten op procesgericht werken.

Zorg voor verwondering

- Zorg voor een uitdagend kader/inkleding die verwondering wekt bij je activiteit. Maak de activiteiten voldoende divers, zodat je een breed publiek (jongen/meisje/verschillende godsdiensten en culturen/mensen met mentale of fysieke beperking/...) aanspreekt.

Hanteer co-creatie

- Ideën die het resultaat zijn van een co-creatietraject tussen deelnemer en begeleider zijn vaak een meerwaarde. Het zorgt ervoor dat je iedereen aan boord houdt omdat je rekening houdt met leefwereld en interesse.

Sluit af met een toonmoment

- Liefst één waarop ouders en familie welkom zijn. Zo geef je hen inzicht in wat STEM precies inhoudt!